

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА**Р І Ш Е Н Н Я****Про Програму розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки**

Керуючись пунктом 16 частини першої статті 43, пунктами 1, 13 частини першої статті 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статтею 22 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», законами України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про освіту», «Про медіа», «Про захист прав споживачів», «Про електронну комерцію», «Про рекламу», Указом Президента України від 31 травня 2018 року № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України», розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року», з метою розширення функцій та сфер застосування державної мови, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки, що додається на 30 аркушах.
2. Організацію виконання цього рішення покласти на Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної (військової) адміністрації, контроль за його виконанням – на постійні комісії обласної ради з питань: освіти, науки та культури; бюджету та управління майном.

Голова обласної ради

Олександр БІЛЕНЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення

сесії обласної ради

восьмого скликання

2024 №

**Програма розвитку та функціонування
української мови як державної в усіх
сферах суспільного життя
у Полтавській області на 2025 – 2030 роки**

I. Паспорт Програми.

Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної (військової) адміністрації
2.	Розробник Програми	Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної (військової) адміністрації
3.	Співрозробники Програми	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, Управління молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та внутрішньо переміщених осіб обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського, Комунальний заклад Полтавської обласної ради «Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді», районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад
4.	Відповідальний виконавець Програми	Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної (військової) адміністрації
5.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про підготовку Програми	Конституція України, Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Указ Президента України від 15 лютого 2010 року № 161/2010 «Про Концепцію державної мовної політики», розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 року № 596-р «Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова – успішна держава»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р. «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року»
6.	Номер і назва операційної цілі Стратегії розвитку Полтавської області на період до 2027 року, якій відповідає Програма	Операційна ціль 1.3. Сучасний освітній простір як базис для задоволення потреб суспільства та економіки, підвищення правової культури населення

		2.3. Сталый розвиток креативних індустрій, культури та туризму
7.	Термін реалізації Програми	2025 – 2030 роки I етап 2025 – 2027 роки; II етап 2028 – 2030 роки
8.	Очікуваний обсяг фінансування Програми, усього	2221,4 тис. грн
9.	Джерела фінансування: 1) державний бюджет; 2) обласний бюджет; 3) місцеві бюджети (районні, міські, селищні, сільські); 4) інші джерела, не заборонені законодавством	2221,4 тис. грн

**Директор Департаменту
культури і туризму Полтавської
обласної державної
(військової) адміністрації**

Ірина УДОВИЧЕНКО

II. Мета Програми.

Метою Програми є забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Полтавській області; виховання шанобливого ставлення до неї як до засобу єднання українського суспільства та зміцнення його української ідентичності, мотивація до вивчення української мови та спілкування державною мовою в усіх сферах суспільного життя; формування патріотизму у громадян України.

Виконання Програми здійснюватиметься шляхом реалізації системи заходів, спрямованих на забезпечення:

усунення суперечностей мовної ідентичності і мовних практик українців та зростання частки громадян, які використовують українську мову в побуті;

зміцнення позицій української мови в культурно-інформаційному просторі України;

зміцнення статусу української мови як мови міжетнічного спілкування та порозуміння;

зростання частки культурного продукту, виконаного українською мовою;

забезпечення дотримання прав громадян України на отримання інформації та послуг державною мовою.

Реалізація Програми забезпечить розширення функцій та сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

Послідовне вирішення мовних питань, утвердження державного статусу української мови передбачає стимулювання процесу побудови заможної та демократичної України.

III. Аналіз поточної ситуації.

Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (далі – Закон) статус української мови як єдиної державної мови передбачає обов'язковість її використання на всій території України під час здійснення повноважень

органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначені Законом. Українська мова як єдина державна мова виконує функції мови міжетнічного спілкування, є гарантією захисту прав людини для кожного українського громадянина незалежно від його етнічного походження, а також є фактором єдності і національної безпеки України.

Відповідно до статті 6 Закону, кожний громадянин України зобов'язаний володіти державною мовою. Держава забезпечує кожному громадянину України можливості для опанування державної мови через систему закладів дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих, а також через підтримку неформальної та інформальної освіти, спрямованої на вивчення державної мови. Держава організовує безкоштовні курси української мови для дорослих та забезпечує можливість вільно опанувати державну мову громадянам України, які не мали такої змоги.

Державна мова є визначальним чинником і головною ознакою національної ідентичності, базовим системотвірним складником української громадянської нації. В умовах збройної агресії Російської Федерації проти України питання належного функціонування державної мови набуває ключового значення. Розширення меж функціонування української мови є важливим фактором побудови незалежної демократичної держави.

У Полтавській області є потреба у подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови у різних сферах життя. Стрімко зростає попит на фахову допомогу в питанні опанування та удосконалення володіння українською мовою. Саме тому необхідно і надалі створювати умови для забезпечення розвитку та функціонування державної мови як консолідуючої сили громадянського суспільства.

Реагуючи на нагальну потребу, ефективним кроком для організації системної роботи зі сприяння опанування державної мови може стати прийняття Програми, якою передбачено:

забезпечення використання державної мови посадовими особами місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування під час виконання своїх посадових обов'язків;

виділення фінансових та організаційних ресурсів для зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації;

мотивування населення області та внутрішньо переміщених осіб до вивчення української мови та спілкування державною мовою в усіх сферах суспільного життя;

- покращення якості викладання української мови;
- формування цілісного національного інформаційно-культурного простору;
- створення додаткових можливостей для опанування державної мови мешканцями області та внутрішньо переміщеними особами;
- популяризація книгочитання та промоція української книги;
- сприяння реалізації українськомовних видавничих проєктів;
- сприяння створенню інформаційної, у тому числі медійної, українськомовної продукції;
- підвищення рівня володіння українською мовою педагогічних та науково-педагогічних працівників для покращення якості викладання предметів та дисциплін у закладах освіти;
- покращення якості викладання державної мови в закладах освіти, сприяння іноземцям у вивченні української мови;
- розроблення та відкриття мережі курсів із вивчення української мови (у тому числі дистанційних та онлайн);
- підтримання інновацій, нових знань та розвитку сучасних культурних індустрій, покращення якості україномовного культурного продукту на телебаченні, радіо, у кіно- та відеомережі;
- видання корпусу текстів, що відображають історичний розвиток української мови;
- підтримання книговидавничої справи в Полтавській області, зокрема видання книг українською мовою, у тому числі перекладної літератури;
- забезпечення закладів освіти підручниками та посібниками, іншою навчальною, пізнавальною і художньою літературою українською мовою;
- заохочення молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізація відповідних проєктів;
- створення умов для забезпечення реалізації громадянами права на одержання інформації українською мовою, у тому числі через засоби масової інформації, рекламу, розширення українськомовного інформаційного простору;
- збереження культурної спадщини як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян;
- підтримання культурного розмаїття, розвитку міжнародного культурного співробітництва в Полтавській області.

У разі потреби здійснюватимуться перегляд запланованої діяльності, пошук та впровадження більш ефективних способів розв'язання проблеми щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя.

Отже, незважаючи на певні здобутки у розвитку і функціонуванні української мови в різних сферах, у Полтавській області існує потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови в різних сферах життя, таких як: освіта, культура, спорт та туризм, засоби масової інформації, повсякденне життя тощо.

IV. Врахування гендерного аспекту.

Однією з умов забезпечення гармонійного та сталого розвитку суспільства є дотримання принципу забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства й інформаційного простору проводиться в області з дотриманням вимог Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» і спрямована зокрема на забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень, виховання і пропаганду серед населення України культури гендерної рівності, поширення просвітницької діяльності у цій сфері, захист суспільства від інформації, спрямованої на дискримінацію за ознакою статі.

V. Напрями діяльності та заходи Програми, обсяги і джерела фінансування; строки та етапи її виконання.

Реалізація в повному обсязі Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки є важливим способом вирішення низки проблем функціонування української мови регіону.

Програма реалізовуватиметься шляхом:

- проведення заходів, музейних і архівних експозицій, проведення виставок з питань реалізації державної мовної політики для цільових аудиторій.;
- проведення щорічних заходів до Міжнародного дня рідної мови, до Дня грамотності, до Дня української писемності та мови в закладах освіти області;
- проведення зустрічей із сучасними українськими письменниками в межах проєкту «Українські акценти», у тому числі соціокультурних заходів з популяризації державної мови, проведення літературно-мистецьких композицій і поетичних читань, присвячених визначним та знаменним датам;
- проведення мистецьких конкурсів, фестивалів за ініціативою або участю громадських організацій, національно-культурних товариств, творчих спілок області;
- проведення опитувань громадської думки серед молоді та інших аудиторій на тему мовно-культурної ідентифікації та визначення потреб різних категорій осіб у покращенні рівня володіння українською мовою;
- проведення тематичних ефірів з розвитку української мови, законодавчих змін та ротация тематичної соціальної реклами у регіональних медіа;
- проведення обласного конкурсу Різдвяних вертепів серед здобувачів освіти;
- показ українського патріотичного кіно просто неба;
- організація та проведення культурно-масових заходів національної патріотичної тематики, спрямованих на популяризацію української мови та національної ідентичності;
- проведення безкоштовних курсів, клубів розмовної української мови для мешканців області та внутрішньо переміщених осіб при обласних бібліотеках та бібліотеках територіальних громад області;

- проведення курсів щодо розвитку та удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників (з використанням каскадного методу підготовки фахівців-лекторів курсів);

- придбання художньої, методичної літератури, періодичних видань для спеціальної навчально-педагогічної бібліотеки Полтавської академії неперервної освіти ім. М.В. Остроградського;

- придбання художньої, методичної літератури, періодичних видань для бібліотек закладів загальної середньої освіти;

- поліпшення навчально-методичного забезпечення кабінетів української мови та літератури закладів загальної середньої освіти області;

- пропагування досвіду вивчення української мови через створення, видання та розповсюдження науково-методичних фахових матеріалів;

- забезпечення поповнення бібліотечних фондів словниками для забезпечення вільного доступу до них користувачів, промоція словникової бази;

- організація створення медіапродуктів з українознавства, тематичних тренінгів з популяризації народних українських звичаїв та обрядів Полтавщини;

- інформаційна підтримка формування україномовного простору шляхом оприлюднення документальних, художніх та мультиплікаційних фільмів, відеороликів та інших відеоконтентів для популяризації української мови (авторське право);

- створення соціальної реклами, телепроектів, радіопрограм, у тому числі про видатних діячів української історії та культури;

- забезпечення видання українською мовою книг, друкованої продукції про нематеріальну культурну спадщину, з історії та сьогодення духовного, культурно-мистецького життя Полтавщини та творчості провідних митців краю;

- проведення заходів, спрямованих на популяризацію української літератури та мови, підтримку літераторів області, сприяння у проведенні книжкових фестивалів, виставок, ярмарків та інших культурно-освітніх подій у сфері книговидання, книгочитання та книгорозповсюдження;

- інформування споживачів (створення і розповсюдження відеороликів, виступи у медіа та інших), продавців товарів, надавачів послуг та виконавців робіт щодо нормативного врегулювання питання використання державної мови у відповідних сферах суспільного життя;

- організація інформаційних полиць про порядок застосування норм законодавства про державну мову.

Фінансування заходів, передбачених Програмою, буде здійснюватися відповідно до чинного законодавства за рахунок коштів обласного, місцевих бюджетів та інших джерел, незаборонених діючим законодавством.

Загальний обсяг фінансових ресурсів на забезпечення виконання Програми становить 2221,4 тис. грн. обласного бюджету.

Напрями діяльності та заходи Програми, обсяги і джерела фінансування; строки та етапи її виконання наведені у додатку 1.

Бюджет Програми наведено в додатку 2 до Програми.

VI. Очікувані показники ефективності Програми (критерії оцінки виконання заходів Програми).

Реалізація заходів Програми дозволить:

- розширити можливості функціонування української мови у засобах масової інформації, сфері культури, освіти та науки регіону;
- зміцнити комунікативний потенціал української мови та покращити мовну культуру населення регіону;
- підтримати наукові проекти з української мови, літератури і культури та випуск видань українською мовою; поліпшити навчально-методичне забезпечення закладів освіти Полтавської області різних типів і форм власності;
- стимулювати вивчення української мови учнями, студентами закладів освіти та іншими мешканцями Полтавської області;
- розширити сферу застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання.

Показники ефективності Програми наведено в додатку 3.

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Організаційний супровід та координацію діяльності щодо виконання Програми здійснює Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації. Виконання завдань, передбачених Програмою, покладається на структурні підрозділи обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, органи місцевого самоврядування області та їх виконавчі органи, інститути громадянського суспільства.

Контроль за виконанням Програми здійснюється обласною державною (військовою) адміністрацією.

Головні розпорядники бюджетних коштів (далі – виконавці Програми) забезпечують цільове та ефективне використання бюджетних коштів в установленому порядку протягом усього строку реалізації Програми в межах визначених бюджетних призначень. Крім того, в межах повноважень здійснюють оцінку реалізації проєктів, погоджених на фінансування з обласного бюджету, що передбачає заходи з моніторингу, аналізу та підготовки звіту за результатами реалізації проєкту.

Виконавці Програми про хід її виконання інформують Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації щороку до 05 січня та до 05 липня.

Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації:

щоквартально до 20 числа місяця, наступного за звітним періодом, подає Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної (військової) адміністрації звіт про виконання Програми за відповідний квартал звітного року за формою згідно з додатком 5;

здійснює моніторинг та надання узагальненої звітності про хід реалізації Програми керівництву обласної державної (військової) адміністрації до 20 січня та до 20 липня;

залучає медіа до висвітлення питань щодо реалізації Програми;

не пізніше ніж у тримісячний строк після закінчення встановленого строку виконання Програми складає підсумковий звіт про результати її виконання та надає його Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій обласної державної (військової) адміністрації разом із пояснювальною запискою.

Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації щорічно звітує про хід реалізації заходів Програми перед обласною радою.

**Директор Департаменту
культури і туризму Полтавської
обласної державної
(військової) адміністрації**

Ірина УДОВИЧЕНКО

Додаток 1
до Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ
Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки

№ з/п	Назва конкретного заходу Програми	Строки виконання заходу	Виконавці	Орієнтовані обсяги фінансування за роками виконання, тис. грн					
				Джерела фінансування	Усього за Програмою	I етап			II етап (2028 – 2030)
						2025	2026	2027	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Напрямок 1. Зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації									
1.	1.1. Організація та проведення заходів, музейних і архівних експозицій, проведення виставок з питань реалізації державної мовної політики для цільових аудиторій.	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Управління молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Загальний обсяг, у т.ч.	300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
				Обласний бюджет	300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	1.2. Проведення щорічних заходів до Міжнародного дня рідної мови, до Дня грамотності, до Дня української писемності та мови в закладах освіти області.	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
Обласний бюджет				Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					
Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством				-	-	-	-	-	
	1.3. Організація та супровід III етапу Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, III етапу Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика, обласного конкурсу імені Григорія Сковороди «Не шукай щастя за морями».	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Загальний обсяг, у т.ч.	841,4	116,4	129,6	145,4	450,0
Обласний бюджет				841,4	116,4	129,6	145,4	450,0	
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				ріальних громад					
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	1.4. Проведення зустрічей із сучасними українськими письменниками в межах проєкту «Українські акценти», у тому числі соціокультурних заходів з популяризації державної мови, проведення літературно-мистецьких композицій і поетичних читань, присвячених визначним та знаменним датам.	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Загальний обсяг, у т.ч.	300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
Обласний бюджет				300,0	50,0	50,0	50,0	150,0	
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					
Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством				-	-	-	-	-	
	1.5. Проведення мистецьких конкурсів, фестивалів за ініціативою або участю громадських організацій, національно-культурних товариств, творчих спілок області. Надання підтримки громадським ініціативам щодо поширення і популяризації української мови,	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, районні	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
Обласний бюджет				Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
Бюджети сільських, селищних,				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	підвищення престижу її використання в усіх сферах суспільного життя		державні (військові) адміністрації, органи сільських, селищних, міських рад	міських територіальних громад					
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	1.6. Проведення опитувань громадської думки серед молоді та інших аудиторій на тему мовно-культурної ідентифікації. Визначення потреб різних категорій осіб у покращенні рівня володіння українською мовою	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, органи сільських, селищних, міських рад	Загальний обсяг, у т.ч	-	-	-	-	-
Обласний бюджет				Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					
Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством				-	-	-	-	-	
Разом за напрямом 1.					1441,4	216,4	229,6	245,4	750,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Напрямок 2. Створення умов для застосування державної мови під час виконання обов'язків, недопущення її дискримінації									
2.	2.1. Проведення тематичних ефірів з розвитку української мови, законодавчих змін та ротація тематичної соціальної реклами у регіональних медіа	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
Разом за напрямом 2.					Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
Напрямок 3. Мотивування населення області до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проєктів									
3.	3.1. Проведення обласного конкурсу Різдвяних вертепів серед здобувачів освіти	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові)	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	3.2. Показ українського патріотичного кіно просто неба	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	3.3. Організація та проведення культурно-масових заходів національної патріотичної тематики, спрямованих на	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації,	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	популяризацію української мови та національної ідентичності		Управління молоді та спорту обласної державної (військової) адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації	Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
Разом за напрямом 3.					Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
Напрямок 4. Розроблення та відкриття мережі курсів з вивчення української мови для різних категорій осіб, у тому числі на безоплатній основі, здійснення інших заходів щодо сприяння опануванню державної мови									
4.	4.1. Проведення безкоштовних курсів, клубів розмовної української мови для мешканців області та внутрішньо переміщених осіб при обласних бібліотеках та бібліотеках територіальних громад області	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського, Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			внутрішньо переміщених осіб обласної державної (військової) адміністрації, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	4.2. Проведення курсів щодо розвитку та удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників (з використанням каскадного методу підготовки фахівців-лекторів курсів)	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Загальний обсяг, у т.ч.	300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
Обласний бюджет				300,0	50,0	50,0	50,0	150,0	
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					
Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством				-	-	-	-	-	
Разом за напрямом 4.					300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
Напрямок 5. Покращення якості викладання державної мови									
5.	5.1. Придбання художньої, методичної літератури, періодичних видань для спеціальної навчально-педагогічної бібліотеки Полтавської академії неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
Обласний бюджет				Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	-	-	-	-	-
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	5.2. Придбання художньої, методичної літератури, періодичних видань для бібліотек закладів загальної середньої освіти	2025 – 2030 роки	Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	-	-	-	-	-
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	5.3. Поліпшення навчально-методичного забезпечення кабінетів української мови	2025 – 2030		Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	та літератури закладів загальної середньої освіти області		Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації	Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	-	-	-	-	-
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	5.4. Пропагування досвіду вивчення української мови через створення, видання та розповсюдження науково-методичних фахових матеріалів	2025 – 2030 роки	Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського	Загальний обсяг, у т.ч.	300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
				Обласний бюджет	300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	-	-	-	-	-
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Разом за напрямом 5.					300,0	50,0	50,0	50,0	150,0
Напрямок 6. Розвиток національної словникової бази та забезпечення вільного доступу до неї користувачів									
6.	6.1. Забезпечення поповнення бібліотечних фондів словниками для забезпечення вільного доступу до них користувачів, промоція словникової бази	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації, Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Полтавська академія неперервної освіти ім. М.В. Остроградського, районні державні (військові) адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
Разом за напрямом 6.					Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
Напрямок 7. Сприяння створенню інформаційної, у тому числі медійної, україномовної продукції, зокрема для дітей									
7.	7.1. Організація створення медіапродуктів з українознавства, тематичних тренінгів з популяризації	2025 – 2030	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	народних українських звичаїв та обрядів Полтавщини		державної (військової) адміністрації, Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації	Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	7.2. Інформаційна підтримка формування україномовного простору шляхом оприлюднення документальних, художніх та мультиплікаційних фільмів, відеороликів та інших відеоконтентів для популяризації української мови (авторське право)	2025 – 2030 роки	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
Разом за напрямом 7.					Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Напрямок 8. Сприяння запровадженню освітніх теле- та радіопрограм, відкритих онлайн-курсів з української історії та культури											
8.	8.1. Створення соціальної реклами, телепроектів, радіопрограм, у тому числі про видатних діячів української історії та культури	2025 – 2030 роки	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, Департамент освіти і науки обласної державної (військової) адміністрації, Державний архів Полтавської області, Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-		
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями						
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад						
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-		
Разом за напрямом 8.						Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
Напрямок 9. Підтримка книговидавничої справи українською мовою											
9.	9.1. Забезпечення видання українською мовою книг, друкованої продукції про нематеріальну культурну спадщину, з історії та сьогодення духовного, культурно-мистецького життя Полтавщини та творчості провідних митців краю; етнографічної, краєзнавчої тематики	2025 – 2030 роки	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-		
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями						
				Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
				Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-
	9.2. Проведення заходів, спрямованих на популяризацію української літератури та мови, підтримку літераторів області, сприяння у проведенні книжкових фестивалів, виставок, ярмарків та інших культурно-освітніх подій у сфері книговидання, книгочитання та книгорозповсюдження	2025 – 2030 роки роки	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної державної (військової) адміністрації, Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
Обласний бюджет				Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					
Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством				-	-	-	-	-	
Разом за напрямом 9.					Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
Напрямок 10. Створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову в усіх соціальних сферах									
10.	10.1. Інформування споживачів (створення і розповсюдження відеороликів, виступи у медіа та інше),	2025 – 2030	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної	Загальний обсяг, у т.ч.	-	-	-	-	-
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	продавців товарів, надавачів послуг та виконавців робіт щодо нормативного врегулювання питання використання державної мови у відповідних сферах суспільного життя		державної (військової) адміністрації, районні (військові) державні (військові) адміністрації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад	Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад				
	10.2. Організація інформаційних полиць про порядок застосування норм законодавства про державну мову	2025 – 2030 роки	Департамент культури і туризму обласної державної (військової) адміністрації	Загальний обсяг, у т.ч.	180,0	30,00	30,00	30,00	90,0
Обласний бюджет				180,0	30,00	30,00	30,00	90,0	
Бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад				У межах обсягу коштів, передбачених рішеннями сесій місцевих рад					
Інші джерела фінансування, не заборонені законодавством				-	-	-	-	-	
Разом за напрямом 10.					180,0	30,00	30,00	30,00	90,0
Всього за Програмою					2221,4	346,4	359,6	375,4	1140,0

Директор Департаменту
культури і туризму Полтавської
обласної державної
(військової) адміністрації

Ірина УДОВИЧЕНКО

Додаток 2
до Програми розвитку та
функціонування української
мови як державної в усіх
сферах суспільного життя у
Полтавській області
на 2025 – 2030 роки

БЮДЖЕТ

Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки

Очікувані джерела фінансування	Строк реалізації Програми, роки				тис. грн
	I етап			II етап (2028-2030)	Частка від загального обсягу фінансування, %
	2025	2026	2027		
Обсяг коштів, усього, зокрема:	346,4	359,6	375,4	1140,0	100
державний бюджет	-	-	-	-	-
обласний бюджет	346,4	359,6	375,4	1140,0	100
бюджети сільських, селищних, міських територіальних громад;	-	-	-	-	-
інші джерела фінансування, не заборонені законодавством	-	-	-	-	-

Обсяг фінансування уточнюється щороку під час формування проєктів місцевих бюджетів на відповідний бюджетний період у межах видатків, передбачених головним розпорядником бюджетних коштів, відповідальним за виконання завдань і заходів Програми.

**Директор Департаменту
культури і туризму Полтавської
обласної державної
(військової) адміністрації**

Ірина УДОВИЧЕНКО

Додаток 3
до Програми розвитку та
функціонування української
мови як державної в усіх
сферах суспільного життя
у Полтавській області
на 2025 – 2030 роки

ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ

Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у
Полтавській області на 2025 – 2030 роки

№ з/п	Показники успішності проекту	Значення показника станом на початок реалізації Програми	Одиниця виміру	Прогнозні значення показників успішності станом на завершення бюджетного року				Джерела отримання інформації щодо показників
				I етап			II етап (2028 – 2030)	
				2025	2026	2027		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Кількість проведених заходів, експозицій, виставок з питань державної мовної політики	8	одиниць	10	10	10	30	Статистична звітність
2	Залучено учнів та педагогічних працівників до участі у щорічних заходах до Міжнародного дня рідної мови	300	осіб	300	300	300	900	Статистична звітність
3	Залучено учнів та педагогічних працівників до участі у щорічних заходах до Міжнародного дня грамотності	250	осіб	250	250	250	750	Статистична звітність
4	Залучено учнів та педагогічних працівників до участі у щорічних заходах до Дня української писемності та мови	400	осіб	400	400	400	1200	Статистична звітність

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	Залучено учнів та студентів до участі у III етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	200	осіб	200	200	200	600	Статистична звітність
6	Залучено учнів та студентів до участі у III етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика	250	осіб	250	250	250	750	Статистична звітність
7	Залучено учнів та студентів до участі в обласному конкурсі імені Григорія Сковороди «Не шукай щастя за морями»	150	осіб	150	150	150	450	Статистична звітність
8	Кількість проведених зустрічей з сучасними українськими письменниками	7	одиниць	10	10	10	30	Статистична звітність
9	Кількість конкурсів, фестивалів за участю громадських організацій, національно-культурних товариств, творчих спілок області	1	одиниць	2	2	2	6	Статистична звітність
10	Кількість проведених опитувань на тему мовно-культурної ідентифікації	1	одиниць	1	1	1	3	Статистична звітність
11	Кількість проведених тематичних ефірів із розвитку української мови	3	одиниць	6	6	6	18	Статистична звітність
12	Кількість створених медіапродуктів, спрямованих на сприйняття української мови серед населення	2	одиниць	4	4	4	12	Статистична звітність
13	Кількість проведених всеукраїнських заходів, конкурсів спрямованих на популяризацію української мови	3	одиниць	4	4	4	12	Статистична звітність
14	Кількість проведених показів українського патріотичного кіно	0	одиниць	1	1	1	3	Статистична звітність
15	Кількість проведених культурно-масових заходів у сфері національно-патріотичного виховання	1	одиниць	2	2	2	6	Статистична звітність
16	Кількість проведених курсів, клубів у бібліотеках та клубних закладах територіальних громад області з української мови	40	одиниць	48	48	48	144	Статистична звітність

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17	Залучено до проведення курсів щодо розвитку та удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників (з використанням каскадного методу підготовки фахівців-лекторів курсів)	0	осіб	1000	1000	1000	3000	Статистична звітність
18	Відсоток забезпечення закладів освіти області бібліотечними фондами українською мовою	3	% до біб.фондів	5	5	5	15	Статистична звітність
19	Кількість придбаної художньої, методичної літератури, періодичних видань для спеціальної навчально-педагогічної бібліотеки	0	примірників	100	100	100	300	Статистична звітність
20	Кількість кабінетів української мови та літератури закладів загальної середньої освіти області, в які придбано навчально-методичне обладнання	0	одиниць	10	10	10	30	Статистична звітність
21	Кількість фахових науково-методичних матеріалів	0	найменування	3	3	3	9	Статистична звітність
22	Відсоток розміщення на вебресурсах бібліотек електронних підручників, словників	7	%	15	15	15	45	Статистична звітність
23	Відсоток забезпечення поповнення бібліотечних фондів словниками	1	%	3	3	3	9	Статистична звітність
24	Кількість оприлюднених медіапродуктів з українознавства	2	одиниць	3	3	3	9	Статистична звітність
25	Кількість оприлюднених документальних, художніх та мультиплікаційних фільмів, відеопродукції для популяризації української мови	2	одиниць	4	4	4	12	Статистична звітність
26	Кількість створеної соціальної реклами, телепроектів, радіопрограм, у тому числі про видатних діячів української історії і культури	1	одиниць	2	2	2	6	Статистична звітність
27	Кількість виданих книг українською мовою	1	одиниць	2	2	2	6	Статистична звітність
28	Кількість проведених книжкових виставок, ярмарок	1	одиниць	2	2	2	6	Статистична звітність

1	2	3	4	5	6	7	8	9
29	Кількість створених та оприлюднених відеопроductів щодо нормативного врегулювання питання використання державної мови у відповідних сферах суспільного життя	4	одиниць	6	6	6	18	Статистична звітність
30	Кількість організованих інформаційних полицок про порядок застосування норм законодавства про державну мову	2	одиниць	10	10	10	30	Статистична звітність

**Директор Департаменту
культури і туризму Полтавської
обласної державної
(військової) адміністрації**

Ірина УДОВИЧЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення «Про Програму розвитку та функціонування
української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у
Полтавській області на 2025 – 2030 роки»

Розробник проєкту рішення: Департамент культури і туризму Полтавської обласної державної (військової) адміністрації. Проєкт рішення не є нормативно-правовим актом.

Мета: розширення функцій та сфер застосування державної мови, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Забезпечення виконання листа Міністерства культури та інформаційної політики України від 10.06.2024 року № 06/12/5237-24, листа Уповноваженого із захисту державної мови від 26.03.2024 року № 1416/06.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Проєкт рішення розроблений з метою забезпечення додержання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Полтавській області.

3. Суть проєкту рішення

Затвердження Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Полтавській області на 2025 – 2030 роки.

4. Правові аспекти:

- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»;
- Закон України «Про місцеві державні адміністрації»;
- Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про медіа»;
- Закон України «Про захист прав споживачів»;
- Закон України «Про електронну комерцію»;
- Закон України «Про рекламу»;
- Указ Президента України від 31 травня 2018 № 156/2018 «Про невідкладні заходи щодо зміцнення державного статусу української мови та сприяння створенню єдиного культурного простору України»;

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 березня 2024 року № 243-р «Про затвердження Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту рішення потребує 2221,4 тис. грн із обласного бюджету.

6. Позиція заінтересованих осіб/органів/сторін

Проект рішення не потребує з'ясування позиції заінтересованих органів.

7. Громадське обговорення

Проект рішення отримав погодження Громадської ради при Полтавській обласній державній (військовій) адміністрації.

8. Запобігання корупції

У проекті рішення відсутні правила і процедури, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

9. Прогноз результатів

Результатом реалізації проекту рішення є забезпечення мотивування населення області та внутрішньо переміщених осіб до вивчення української мови та спілкування державною мовою в усіх сферах суспільного життя; покращення якості викладання української мови; формування цілісного національного інформаційно-культурного простору; створення додаткових можливостей для опанування державної мови мешканцями області та внутрішньо переміщеними особами; популяризація книгочитання та промоція української книги; сприяння реалізації українськомовних видавничих проєктів; сприяння створенню інформаційної, у тому числі медійної, українськомовної продукції.

**Директор Департаменту
культури і туризму
обласної державної
(військової) адміністрації**

Ірина УДОВИЧЕНКО